

אנרגיות מתחדשות - עדכון מרץ 2016

מרץ 2016
חוזר מקצועי מספר 31/16

המגזר החקלאי מהווה נדבך משמעותי במעורבות בפרויקטים של אנרגיה מתחדשת וזאת בפרויקטים סולאריים, ביו גז, ביו מסה וטורבינות רוח.

ההשקעות במיזמי אנרגיה מתחדשת ובפרט בהסדרות המבטיחות תעריף קבוע עבור כל קוט"ש חשמל מיוצר - מהוות הזדמנויות להשקעה בעלת תשואה אטרקטיבית ביחס לרמת הסיכון הגלומה במיזם.

יצוין, כי החל משנת 2009, קיבלה ממשלת ישראל מספר החלטות, אשר נועדו לשלב אנרגיות מתחדשות בייצור החשמל בישראל, לפי יעד של ייצור חשמל מתחדש בשיעור של 10%, עד שנת 2020. נכון לתחילת 2016, החשמל המיוצר ממקורות מתחדשים מהווה פחות מ-3% מצריכת החשמל במדינה.

על פי ההסדרות שפרסמה רשות החשמל, ישנן מכסות לאנרגיה מתחדשת בהספק כולל של 3,052 אלפי MWp, כאשר, במידה ומכסות אלו ינוצלו, יהווה החשמל המיוצר מאנרגיות מתחדשות כ-9% מצריכת החשמל החזויה בישראל בשנת 2020.

להלן נסקור את תמצית אפשרויות ההשקעה במיזמי אנרגיה מתחדשת לשנת 2016.

אנרגיה סולארית

- פרויקטים סולאריים מהווים את הנתח העיקרי בשילוב אנרגיות מתחדשות במשק החשמל בישראל. בשל הכדאיות הכלכלית שהייתה לפרויקטים אלו - נוצלו מרבית המכסות שפורסמו על ידי רשות החשמל בפרק זמן קצר לאחר פרסומן.
- נכון לשנת 2016, עדיין ישנה מכסה פנויה בהסדרת "מונה מטו" בהספק כולל של 400 MWp, כאשר נכון לסוף שנת 2015, הותקנו כ-50 MWp בלבד ממכסה זו.
- בסוף שנת 2015, האריכה רשות החשמל את התקופה לניצול המכסה של מונה נטו עד לסוף שנת 2020.
- באוקטובר 2015, פרסמה רשות החשמל מסמך לשימוע עבור מכסה של 114 MWp עבור מערכות סולאריות גדולות (בעיקר בשטחים קרקעיים), בהספק שעד 5 MWp ומעל 5 MWp בחיבור לרשת החלוקה וההולכה, בהסדרה תעריפית. השימוע הציג תעריף הזנה לרשת של 0.27 ש"ח לקוט"ש, אולם ההסדרה עדין לא אושרה, וככול הנראה היא תעבור שינויים מסוימים ביחס לשימוע שפורסם.

השקעה במערכות סולאריות יכולה להשתלב היטב בסל ההשקעות של הישוב, בשל התשואה האטרקטיבית ביחס לרמת הסיכון, וזאת בעיקר לאור המשך הירידה בעלויות ההקמה של המערכות והניסיון שנצבר בעשרות פרויקטים שכבר הוקמו.

אנרגיית רוח

- המכסה המאושרת לטורבינות רוח קטנות וגדולות הינה MWp 740.
- נכון להיום, בשל החסמים הרבים בתחומי איכות הסביבה, משרד הביטחון ועוד, כמעט ולא הושלמו פרויקטים בתחום זה.
- בשנת 2015, חלה התקדמות משמעותית ואושרו רישיונות מותנים לפרויקטים בהספק מצטבר של כ-MWp 500, כאשר נכון להיום ניתן לראות פרויקטים בשלבי הקמה באזור הגלבוע ובאזור רמת סירין.

ביו גז

- המכסה הבסיסית לייצור חשמל מביו גז עמדה בעבר על MWp 160, והיא צומצמה לכדי MWp 100 בסוף שנת 2015.
- אישורים תעריפיים ניתנו עד כה לכ-MWp 11 בלבד.

השקעה בפרויקטים של רוח או ביו גז הינה מורכבת יותר מאשר בפרויקטים סולאריים, בשל היקפי ההשקעה הניכרים והמורכבות הטכנית, וכן בשל הניסיון המוגבל עדין בפרויקטים מסוג זה. יחד עם זאת, השקעה מושכלת בפרויקטים אלו יכולה להניב תשואה טובה ביחס לסיכון ולגוון את תיק ההשקעות של הישוב.

בעבודתנו השוטפת אנו מלווים ישוביים רבים בתהליכי בחינה כלכלית של ההשקעות ומשא ומתן מול יזמים. כמו כן, אנו נחשפים להצעות עסקיות רבות של מגוון יזמים בתחומי האנרגיה המתחדשת לקיבוצים ולמושבים.

אנו סבורים שישנו פוטנציאל עסקי מעניין במיזמי אנרגיה מתחדשת, אולם יש לבחון היטב את זהות הזים וניסיונו, המודל העסקי וההסכם המשפטי, כך שפוטנציאל התשואה יהיה מיטבי ביחס למינימום סיכון.

למידע נוסף לגבי פיתוח מיזמי אנרגיה מתחדשת, כדאיות כלכלית, חסמי רגולציה ומודלים עסקיים מול יזמים ניתן לפנות לרו"ח אלון ראובני ממשרדנו בטלפון: 052-4771747 או בדוא"ל alonr@mbtcpa.co.il